Dünya Ticaret Odaları Kongresi'nin ardından:

Kadın Girişimciler Ve Odaların Rolü

Kadının bir ülke ekonomisinde oynadığı rolün bilincine varan gelişmekte olan ülkeler, kadınların eğitimi ve yeterli niteliklerle donanımlı hale gelmesi için çaba sarf etmektedir

→ Hazırlayan: Güler Manisalı Darman: (ICC Finansal Hizmetler ve Sigortacılık Komisyonu Başkan Yardımcısı, TOBB ETÜSEM Sürekli Eğitim Programı, Şirketlerde Kurumsallaşma Program Danışmanı)

Milletlerarası Ticaret Odası'nın (ICC) bir yan kuruluşu olan Dünya Ticaret Odaları 5. Dünya Kongresi, yurtiçinden ve dışından toplam 1749 delegenin katılımıyla gerçekleşti. Kongre boyunca düzenlenen ara oturumlardan bir tanesi de "Kadın Girişimciler ve Odaların Rolü" idi. ICC'nin ilk kadın yazarı, teknik organlarından Finansal Hizmetler ve Sigortacılık Komisyonu'nun Başkan Yardımcısı, ICC'nin bütçesini yöneten diğer bir yönetim organı Finans Komitesi'nin ilk kadın üyesi olarak bu oturuma başkanlık etmem istendiğinde, itiraf edeyim büyük heyecan ve onur duydum. Kadınlar son on yılda, özellikle iş dünyasında, büyük aşama kaydetti. Ancak gelişmekte olan ülkelere baktığımız zaman kadın girişimcilerin daha ziyade küçük işletmelerin sahibi olduğunu ve yönettiğini görüyoruz.

İŞ DÜNYASI VE KADINLAR

Gelişmiş ülkelerde ise iş dünyasındaki kadınlar farklı sorunlarla karşı karşıya kalmaktadır. Örneğin, çokuluslu veya büyük şirketlerin ancak yüzde beşinin CEO'su kadındır. ICC'nin "Dünyada Kurumsal Yönetim" kitabının yazarı olarak son iki yılda hemen hemen bütün dünyada yaklaşık yirmi civarında konuşma yaptım. Toplantılarda dile getirilen en büyük sıkıntı, kurumsal yönetimin odak noktasını oluşturan nitelikli bağımsız yönetim kurulu üyesinin azlığıdır. Eğer şirketler, başarılı, nitelikli ve güvenilir kadınlara kapıları kapatır ve kadınların yükselmesinin önünde en önemli engel olan bir "cam tavan" yaratırlarsa, bu konuda kullanılabilir olan insan kaynağının yarısını dolayısıyla, israf etmiş olurlar.

Ülkemizde, 2006 yılı Şubat ayında yapılan Kadın İstihdamı Zirvesi'nde tartışılan verilere göre, bazı rakamlar gerçekten gurur vericidir. Toplam öğretim üyelerinin yüzde 36'sı, bunlar içinden profesör olanların yüzde 25'i, kadındır. Aynı şekilde doktorların yüzde 34'ü, dışişlerinde üst düzey bürokratların ise yüzde 21'i kadındır. Sektörlere işgücü açısından bakıldığında, kadınların yüzde 49,6'sının tarımda, yüzde 35,1'inin hizmet sektöründe, sadece yüzde 14,8'inin sanayide ve on binde beşinin de inşaat sektöründe olduğu görülmektedir. Bu rakamlara göre kadınların çoğunluğu kayıt dışı ekonomide çalışmakta, hiçbir sosyal güvencesi bulunmamakta ve yeterli eğitim alamamaktadır. Yeterli eğitimi alabilen kadınlar, bir ülkenin kalkınmasında ikinci bir kaynak ve güç olarak son derece önemli bir rol oynamaktadırlar. OECD verilerine göre, ülkemizde, işgücüne katkıda bulunan kadınların sayısı 1990 yılında yüzde 36'dan 2005 yılında yüzde 27'ye düşmüştür. Şüphesiz bunda 2000-2003 yılları arasında ülkemizde yaşanan ekonomik krizlerin büyük etkisi olmuştur.

KADINLAR HİBE DEĞİL BİLGİ VE BECERİ KAZANMAK İSTİYOR

Kadının bir ülke ekonomisinde oynadığı rolün bilincine varan gelişmekte olan ülkeler, kadınların eğitimi ve yeterli niteliklerle donanımlı hale gelmesi için çaba sarf etmektedir. WCF Kongresinde iş dünyasında kadınların rolünün artırılması ile ilgili oturuma katılan konuşmacıların ülkelerinde yaptıkları çalışmalar son derece takdir edilmiştir. Uganda Yatırım Kuruluşu (Uganda Investment Authority) Genel Müdürü Prof. Maggie Kigozi , ülkesinde kadınların karşı karşıya olduğu sorunları anlatırken en büyük sıkıntının yeterli finansman kaynağına ulaşmada olduğunu belirtmiştir. Ayrıca karşılaşılan bürokratik engeller, erkek girişimcilerde olduğu gibi kadınlarda da en önemli caydırıcı unsurlardan biridir. Vietnam'daki Kadın Girişimciler Konseyi Başkanı, Vietnam Ticaret ve Sanayi Odası Başkan Yardımcısı Thi Thuy Tran , Bangladeş Kadın Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Selima Ahmet'in dediği gibi kadınlar hibe değil, kendi ayaklarının üzerinde durabilecekleri bilgi ve becerileri kazanabilmeyi istemektedir. Savaştan yeni çıkan ve hâlâ yaralarını sarmaya çalışan bir ülkenin temsilcisi olan Afganistan İşkadınları Federasyo-

nu Başkanı Guljan Zimari'nin ülkesinin kadınlarının çabalarını anlatırken, dünyaca değerli Afgan halılarına pazar imkanı araması ayrıca ilgi ve takdirle izlenmiştir. Dünyanın az gelişmiş ve fakirlikle mücadele eden bu ülkelerinde kadınlar seslerini duyurmaya, işbirliği için çağrıda bulunmaya çalışırken, diğer taraftan Batı'yı temsilen Atina Ticaret Odası Genel Sekreteri ve Eurochambers Kadın Networkü Başkanı Sophia Economacos , Eurochambers çerçevesinde yaptıkları değerli projelerden bahsetmiş ve yol göstermiştir. 2003 yılında "İş Dünyasında ve Karar Mekanizmalarında Kadın" konulu proje ile yola çıkan Eurochambers Kadın Networkü üçüncü projelerini "Yerel Kalkınmada Kadın" konusunda yapmış ve AB fonlarından yararlanılmıştır.

KADINLAR ÜLKE EKONOMİLERİNİN GELİŞİMİNE HIZ KAZANDIRIR

Kadınlarla ilgili oturumda yer almamakla birlikte, Nobel ödülü sahibi Prof. Muhammed Yunus kurduğu sistemi kadınlara dayandırdığını 5. Dünya Odalar Kongresi'nde anlatmıştır. Prof. Yunus, Bangladeş dilinde "Köylü Bankası" olarak adlandırılan Grameen Bank'ın temelini yıllar önce kırk bir fakir kişiye yirmi yedi dolar borç vererek başlatmıştır. Grameen Bank'dan borç alanlar arasında kadınlar başı çektiği için kendisine, bankasının ismini "Grameen Kadınlar Bankası" olarak değiştirmesi söylenmiştir. Prof. Muhammad Yunus espri ile karışık, erkeklere borç verirseniz gider içerler, kadınlara borç verirseniz çalışır geri öderler diyerek, dünyanın her tarafında kadının önemini gözler önüne sermiştir. Ülkemizde yelpazenin bir ucunda Türk İşadamları ve Sanayicileri Derneği'nin (TÜSİAD) başkanı bir kadındır. Diğer ucunda ise, Türkiye'de özel sektörün en yaygın kuruluşu olan oda ve borsalar camiasına bakıldığı zaman 364 oda ve borsanın bütün başkanlarının erkek olduğu görülmektedir. Tarım sektöründe istihdamın yüzde 50'si kadınlardan oluştuğuna göre, oda ve borsalara kadın girişimcileri desteklemek yolunda büyük bir rol ve sorumluluk düşmektedir. Bu ülkenin nüfusunun yüzde 50'sini kadınlar oluşturmaktadır. Bu yüzde 50'nin her birinin ekonomik hayata bir birim ilave katkıda bulunmasının, Türkiye'nin kalkınmasında yaratacağı katma değeri öngörmek için dahi olmaya gerek yoktur. Nitekim, son yıllarda örnek olarak gösterilen İrlanda'nın kalkınma mucizesinin ardında, diğer unsurlara ilaveten, kadının ekonomik hayatta yerini alması sıkça anlatılmaktadır. Türkiye'nin de aynı yolu izlemesi, kadın girişimcilere yeterli eğitim, finansman ve benzeri olanakların tanınması, yapısal engellerin kaldırılması ekonomiye ivme kazandıracaktır.

TOBB BAŞKANI M. RİFAT HİSARCIKLIOĞLU, MADELEINE ALBRIGHT İLE GÖRÜŞTÜ

TOBB ve Albright Erez'de işbirliği yapacak

ABD Eski Dışişleri Bakanı, Coca Cola Yönetim Kurulu Üyesi ve Aspen adlı bir think thank kuruluşunun da yönetiminde bulunan Madeleine Albright, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin ev sahipliğinde gerçekleştirilen 5. Dünya Odalar Kongresi öncesinde TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu ile özel bir görüşme yaptı. Basına kapalı olarak gerçekleştirilen görüşmeye Madeleine Albright, Dünya Odalar Federasyonu ve DEİK Başkanı Rona Yırcalı, ICC Başkanı Marcus Wallenberg ve Başkan Yardımcısı Victor Fung katıldı. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu görüşme sonrası yaptığı açıklamada Albright'ın TOBB'un Filistin'deki Erez Sanayi Bölgesi projesiyle yakından ilgilendiğini belirterek şöyle dedi: "Bu bölge konusunda TOBB tarafından kurulan Ekonomi Politikaları Araştırma Enstitüsü (TEPAV) ile Aspen'in işbirliği yapmasına karar verdik. Albright ile bu projenin dünya barışı için çok önemli olduğuna inanıyoruz."

Albright ile görüşmesinde sözde Ermeni soykırımı konusunun da gündeme geldiğini belirten Hisarcıklıoğlu, "Bu konunun Türkiye-ABD ilişkilerini zedeleyebileceğini söyledik. Albright ise Türkiye'nin rehavete kapılmaması gerektiğini söyledi. Bu konuyu dikkatle izlememiz gerektiğini anlattı" açıklamasını yaptı. Hisarcıklıoğlu görüşmede gündeme gelen bir başka konunun da Türkiye'nin AB üyeliği olduğunu belirtti. TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu şunları söyledi: "Albright, ABD'nin mevcut hükümetinin de Türkiye'yi desteklediğini hatırlattı ve desteğin devam edeceğini söyledi. Albright, son olarak da Türkiye'de büyük bir patlama ve gelişme yaşandığını buna paralel olarak da ABD iş çevrelerinin Türkiye'ye olan ilgisinin arttığını ifade etti."

Hisarcıklıoğlu, görüşmede Irak konusunun da gündeme geldiğini belirterek, "Teröre karşı bir ülke olan ABD'nin kontrolündeki bir ülkeden terör saldırılarının gelmesinin ve bölgedeki istikrarsızlığın bizi endişelendirdiğini söyledim. Ayrıca bu konunun da Türkiye ABD ilişkilerini zedeleyecek bir başka konu olduğunu anlattım" diye konuştu.

SORAJ KUMAR PODDAR
AVIJIT MAZUNDAR
HİNDİSTAN

MICHAEL FLEMING -
GARY TOEBBEN
ABD

ALENCAR BURTI
BREZİLYA

VICTOR BABIUC
ROMANYA

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun Beşinci Dünya Odalar Kongresi izlenimleri

Beşinci Dünya Odalar Kongresi'nin ardından bir değerlendirme yapan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, 112 ülkeden 1749 katılımcının geldiği kongreyi, 280 yerli-yabancı medya mensubunun takip ettiğini söyledi

İstanbul'da yapılan Dünya Odalar Federasyonu'nun beşinci kongresi, yabancı işadamlarının kafasındaki Türkiye imajını değiştirirken, birçok ülkeden de yatırım ve işbirliği teklifleri yapıldı. Yüz on sekiz ülkeden ticaret ve sanayi odasının temsilcilerinden oluşan 1749 kişinin katıldığı kongre çerçevesinde Türk işadamları ile yabancı işadamları arasında binin üzerinde özel görüşme gerçekleşti. Bu görüşmelerden 35'ini TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu yaptı. ABD'den Brezilya'ya, Avustral-

MAHIR HADZIAHMETOVIC
AVDORAPA
BOSNA HERSEK

JOSE EKEQUIROGA ANTONIO
İSPANYA

JOSTEIN SOLAND
NORVEÇ

AHMED H. AZZGHAYAR
FİLİSTİN

ADNAN KASSAR
LÜBNAN

JEMAL INAISHVILI
GÜRCİSTAN

LIANTI MULLER - MICHAEL BARSALOU - MARTIN SALLOUM - JUDY CANRAWFORD / KANADA

ABDULRAHMAN AL RASHED
SUDİ ARABİSTAN

ya'dan Rusya'ya birçok ülkeden yetkili ile yaptığı görüşmeleri ve kongreyi değerlendiren Hisarcıklıoğlu, en çarpıcı teklifin Norveç Odalar Birliği Başkanı Joste Soland'dan geldiğini söyledi.

Hisarcıklıoğlu Norveç Odalar Birliği Başkanı Jostein Soland'la görüşmesini şöyle anlattı: "Sayın Soland, Türkiye'nin özellikle ekonomik potansiyellerini dinledikten sonra bana 'Türkiye'yi hiç tanımıyormuşuz, bizim emeklilik fonlarımızdaki 250 milyar Euro'luk kaynak, yatırım için iyi adresler arıyor. En kısa zamanda ülkemize gelin ve kendinizi anlatın ki yatırım yapabilelim' dedi. Ayrıca Norveç'e işçi almak istediklerini ve bu konuda da ilgili ve yetkili kurumlarla kendilerini buluşturmamı istedi."

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Türk tarafı olarak kendilerinin kongrede Türkiye'nin genel tanıtımı dışında, ekonomik performansı ve fırsatları anlattıklarını ayrıca, Türkiye AB ilişkileri için destek istediklerini söyledi. Hisarcıklıoğlu, "Terör, Ermeni meselesi gibi siyasi konuları da konuştuk. Ayrıca İzmir için Expo 2015 ve Antalya için Akdeniz Oyunları ve Türkiye'nin BM Güvenlik Konseyi'ne adaylığı gibi projeler için de destek istedik" dedi.

TALEP BENİ DE ŞAŞIRTTI

Kanadalılar'ın işçi istediğini, Hindistan'ın altyapı yatırımları için Türkler'le çalışmayı arzuladığını ifade eden TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, "Kanadalı misafirler bizzat benimle görüşerek, vasıflı-vasıfsız çok sayıda işçi almak istediklerini söylediler. Rakam bile söylemediler. Sadece 'Ne kadar olursa alırız' dediler. Bu talep beni de şaşırttı" dedi.

Kongre sırasında Türkiye'yi yakından tanıyan konukların yanı sıra, Türkiye'nin ne olduğunu yeni anlayan konukların da çok olduğunu söyleyen Hisarcıklıoğlu, şöyle devam etti: "Mesela Hindistan Ticaret ve Sanayi Odaları Federasyonu Başkanı Soraj Kumar Poddar, ülkesinin yılda yirmi milyar dolarlık dış yatırım yaptığını, ama Türkiye'yi hiç gündemlerine almadıklarını söyledi. Hemen bir forum kararı aldık. Ayrıca Hindistan'da altyapı yatırımları da çok büyük bütçelerle devam ediyormuş ve müteahhitlerimizi davet ettiler. Benzer konuşmaları Güney Afrika Ticaret ve Sanayi Odaları Federasyonu Başkanı Buhle Mthetwa'la da yaptık. Onlar da 'biz Türkiye ile neden iş yapmıyoruz' dediler."

TARİHİ İPEK YOLUNU CANLANDIRMA PROJESİ

Hisarcıklıoğlu, ABD'lilerin de tarihi İpek Yolu'nu canlandırma projesini gündeme getirdiklerini ve bu konuda Türkiye'nin çıkarına işbirliği yapacaklarını söyledi. Hisarcıklıoğlu, "Çin'in kendi limanlarından ürün çıkışı sıkışmış durumda. Bu nedenle de Avrupa'ya ve Akdeniz'e kara ve demiryoluyla mal indirmek ve tarihi İpek Yolu'nu canlandırmak istiyorlar" dedi.

İRAN, TÜRK İŞ ADAMLARINI ÖZELLEŞTİRME İÇİN ÇAĞIRDI

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, İran Ticaret, Sanayi ve Madenler Odası Başkanı Muhammad Nahavandian ile de özel görüşme yaptığını belirterek, "İran'da daha önce Turkcell ve TAV'ın yaşadığı sıkıntılar ülkede çok tartışılmış ve bir daha böyle olaylara yol açmamak için anayasa değişikliği yapmışlar. Nahavandian artık İran'da yatırım yapacak yabancı sermayenin çok daha güvencede olduğunu söyledi ve yakında özelleştirmelerin başlayacağını, Türk işadamlarının bu sürece yoğun olarak katılmasını beklediklerini söyledi" dedi.

NADAN VIDOSEVIC
HIRVATİSTAN

URIEL LYNN
İSRAİL

VLADIMIR B. ISAKOV
RUSYA

NICANOLAS VERNICANOS - VLACHO GIANNIS - ELEFTHERIOS KOURTALIS
YUNANİSTAN

MOHAMMAD AGHA NAHAVANDIAN
İRAN

BUHLE MTHETHWA - NOHUHLE
GÜNEY AFRİKA

PETER MIRLEHAM
İNGİLTERE

RICHARD SCHENZ
AVUSTURYA

"ARTIK KİMSE TÜRKİYE HAKKINDA BİR ŞEY SÖYLEMESİN"

Paris Ticaret ve Sanayi Odası Yönetim Kurulu'ndan Gilles Dabezies'in kongrenin etkisinin ne kadar önemli olduğunu kanıtladığını belirten Rifat Hisarcıklıoğlu, "İlk gün Rahmi Koç Müzesi'nde Türk Sanayisi'nin evrimini gören misafirler, ikinci gün Çırağan'da düzenlenen Türk gecesinde tarih ve kültür şoku yaşadı. Son gün akşamı gerçekleşen lirik tarih gösterisi ise özellikle Avrupa'dan gelen oda başkanlarının Türkiye'ye bakışını derinden etkiledi. Eurochambres Başkanı Pierre Simon'un Paris yönetim kurulunda yer alan Gilles Dabezies, 'İlk gün biraz etkilendim, Çırağan'da biraz daha etkilendim ama bu lirik tarih Türkiye hakkındaki düşüncelerimi tamamladı. Artık kimse Türkiye hakkında bir şey söylemesin.' Kendisi Pierre Simon'un Paris yönetiminde" dedi.

DOSTLUK AB SÜRECİNİ ETKİLİYOR

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, Avrupa Ekonomik ve Sosyal Komite Başkanı Dimitris Dimitriadis ile uzun süreden beri iyi dost olduklarını ve onun da kongreye geldiğini belirterek "Kendisi Yunan. O nedenle dostluğun nelere yol açabileceğine iyi bir örnek. Kongreye gelirken Yunanistan Başbakanı ile görüşmüş ve bizim başbakanımıza mesaj getirdi. Söylediğine göre Yunanistan yakın zamanda Türkiye'nin AB tam üyelik sürecinin hızlandırılmasını isteyecek ve bu konuda çağrı yapacakmış" dedi.

OYUM MALEZYA LEHİNE OLDU

TOBB Başkanı Hisarcıklıoğlu, 2009'da Altıncı Dünya Odalar Federasyonu Kongresi'nin Kuala Lumpur'da yapılacağını belirterek, "Bu konuda da etkili olduk. Ben oyumuzu geciktirmiştim. Avusturya ile Malezya başa baş kalmışlar. Bu durumda bizim oyumuz kazananı tayin edecekti. Ben de oyumu Malezya lehine kullandım" dedi.

TOBB Başkanı'ndan kim ne istedi?

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu, kongrede kendisine iletilen talepleri ise şöyle sıraladı:

- ABD Dışişleri Bakanlığı Özel Temsilcisi Frank Marmoud: Erez projenizi destekliyoruz. İpekyolu'nun canlandırılması projesi çok önemli. Bunu destekliyoruz. Karşılıklı ziyaretleri artıralım.
- Arap Odalar Federasyonu Başkanı Adnan Kassar: Türk-Arap Forumu düzenleyelim. Büyük Arap CEO'sunu Türkiye'ye getirelim. Türkiye'de banka sahibi olmak istiyorum.
- Suudi Arabistan Odaları Konseyi Başkanı Abdulrahman Al-Rashed: Turizm ve gayrimenkul konusunda işbirliği yapalım. Bu alanlarda 35 milyar dolarlık ihale açacağız. Türk müteahhitleri bundan faydalanabilir. (TOBB konuyla ilgili 2008 yılı başında toplantı yapmaya karar verdi.)
- Los Angeles Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Gary Toebben: Dünya Odalar Kongresi için adayız. İhale dosyasının hazırlanması için sizden destek istiyoruz.
- Tacikistan Odalar Birliği Başkanı Sharif Saidov: Türk firmalar Tacikistan'a yatırıma gelmeli. Beş yıldızlı otel ve hidroelektrik santralleri konusunda yatırım potansiyeli mevcut.
- İsrail: Türkiye'nin oda modelini ve TOBB'un örgütsel yapısını İsrail'de de uygulamak istiyoruz. (Türkiye'nin bu örgütlerle uluslararası etkinliğinin artığını saptamışlar.)
- İngilizler: Kongreden sonra önümüzdeki dönem daha sıkı işbirlikleri geliştirelim.

SHARIF SAIDOV
TACİKİSTAN

FRANK MERMOUD
ABD Dışişleri Bakanlığı
Ticaret ve İş İlişkileri
Özel Temsilcisi

YONG POH KON - HAKIM BORHAN
MALEZYA

AHMED H. AZZGHAYAR
FİLİSTİN

Dünya Odalar Yarışması sonuçları

Dünya Odalar Federasyonu tarafından 2003 yılından beri organize edilmekte olan Dünya Odalar Yarışması, dünya çapındaki odaların yaratıcı projelerini değerlendiren tek ödül programıdır. Yarışma, odalar için, üyelik hizmetlerini geliştirmede, KOBİ'lere destek verme kararlılıklarını, orijinalliklerini ve yaratıcılıklarını ortaya koyabilecekleri bir vitrin durumundadır. Tüm odalar (ikili, yerel, bölgesel, milli, kamu veya özel hukuka bağlı) bu yarışmaya katılma hakkına sahiptirler. Beşinci Dünya Odalar Kongresi sonunda Dünya Odalar Yarışması'nın sonuçları şöyle:

En İyi Beceri Geliştirme Programı (Best Skills Development Programme) dalında ödül alan Dhaka Chamber of Commerce ve Industry Başkanı Hossanin Khaled.

En İyi Yeni Üye Kazandırma Projesi (Best New Membership Recruitment Project) kapsamında ödül alan Vancouver Board of Trade-Chairman & Chief Elected Officer Henry Lee.

Odalar Arası En İyi Uluslararası İşbirliği, (Best International Cooperation Between Chambers) dalında ödül alan Confederation of Brazilian Commercial and Business Associations (Başkan Alencar Burti), ikinci olan Essen Chamber of Arts and Crafts (Başkan, Hans Joachim Homeier)

KOBİ'ler İçin En Sıra Dışı Proje (Best Unconventional Project for SMES) kapsamında ödül alan Federation of Chambers of Commerce and Industry of Sri Lanka (Başkan, Nawaz Rajabdeen/)

Gelişmekte Olan Bir Ülkeden Gelen En İyi Proje (Best Project from a Chamber of a Developing Country) kapsamında Anguilla Chamber of Commerce and Industry (Executive director, Calvin Bartlett, Başkan,Mr. John Benjamin ve Chamber of Economy of Sarajevo Canton (Başkan, Kemal Grebo/)